

Синдикално

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 176 • јун 2017 • Година XVII • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

Врело лето је поранило ове године - поред правих летњих врућина, температуру додатно подиже ужурбаност пред крај школске године: да се поправе оцене у последњи час, да се окончају припреме за завршне испите за осмаке, да се матуранти после напорних "балова" врате у обавезе пред пријемне испите, родитељи да преживе све то и да буду задовољни и они и деца...

А наставници? Да са свима имају бескрајно много стрпљивости, да се труде да буду праведни, да никога не оштете, да свакога подрже, да и они стрепе како ће им ђаци проћи на тестовима, јер се и њихов рад тиме некако мери. Уз све то да буду и својој деци или онима о којима брину на корист и подршку. Да не заборавимо - колико су нацрта закона морали прочитати или макар прегледати, јер од њих зависи какве их обавезе у будућности очекују.

У општој "поплави" јавних расправа нашли су се закони из области образовања: о основама васпитно - образовног система, о дуалном образовању, о просветним инспекцијама, о високом образовању. А над свим тим законима, судећи по оном какво му се место предвиђа - Нацрт закона о запосленима у јавним службама, који по свом садржају готово укида све оно што је до сада постигнуто у одбрани права запослених. Поред тога, расправа о Нацрту закона о штрајку и залагање да се образовање изузме из делатности којима се практично спречава или знатно сужава право на штрајк. Сви синдикати су активно учествовали у припреми нацрта, а и у јавним расправама. Шта ће се од тога наћи у предлозима закона, а шта у коначним текстовима о којима ће одлучи-

И тако,...

вати Народна скупштина, тек остаје да се види.

Министарство тврди да су максимално прихватили примедбе и предлоге синдиката, али је неизвесно да ли је реч само о ситним уступцима, а да ће основна идеја предложених промена остати. А то је централизација одлучивања и смањивање утицаја запослених на доношење одлука. Уз предлоге о неограниченим мандатима директора образовних установа и декана, општи утисак је да сви предлози иду ка профилисању менаџерских структура у државном, јавном образовању, што је уношење духа приватизације у јавно добро.

Појачана одговорност деце и родитеља, уз јасније одредбе о правилима пристojног понашања и деловања у образовној установи је за похвалу, али остаје нејасна функција родитељских савета и њихово место у одлучивању о битним питањима рада установе.

Као и до сада у јавним расправама, показало се да свака струка брине само о себи: директори о својој будућности са жељом да сваки дочека пензију на директорском месту (уз жал што ће са 65 навршених година морати ипак да се обавезно пензионису), професори техничког и физичког о својим мукама, дефектолози и социјални радници о својим, да не заборавимо вероучитеље, који су имали веома организоване бранитеље свог положаја (укључујући и неке синдикате као ватрене заговорнике решавања вероучитељског статуса радника на одређено време - као да су једино они са таквом муком). Секретари су изразили нелагодност што се само њима описују послови у Нацрту закона; сви (за сада) репрезентативни синдикати би у националне просветне савете, а они (савети) прелазе у нижу, саветодавну, необавезујућу структуру итд.

Мало је било озбиљних анализа предложених промена које крећу од почетка: промене циља образовања, а потом и свега што из тога произилази. Можда је то и била намера - да се свако позабави својим "јадом", па о целини и не стигне да размишља, а још мање о смислу свих промена. Воде ли заиста подизању квалитета и ефикасности образовања? Или ће све да се сведе на тренинг који ћемо и даље називати образовањем, као што је

то случај са дуалним образовањем.

Оно чиме синдикати изгледа могу да буду задовољни је начин запошљавања, односно решавања технолошких вишкова и укрупњавања норме. По први пут би добро решење из Колективног уговора могло да постане и законско решење. Наравно, уз очекивање да ће радне групе за технолошке вишкове имати више овлашћења сем "препоруче", коју бахати директори заобилазе и тиме показују своју моћ, а и утицај на судбине многих запослених у образовању.

Од свих важних тема у којима смо учествовали, готово да заостависмо питање свих питања - а кад и колико ће дуго и пречесто најављивано повећање плата запосленима у образовању? Запослени до четвртог степена стручне спреме од почетка године чекају решење, којим би добили зарађену минималну зарadu, а да не зависе од маштовитости директора да из "сопствених прихода" то некако надокнади. Сви чекају исплату неоправдано смањеног обрачуна годишњих одмора још из 2014. Наставници, да се макар приближе све даљем општем просеку плата свих запослених и не би ли им њихово образовање дало макар мало мотивације да подстичу образовање код својих ђака. А свима би, некако, био довољан макар практичан знак пажње државе да цени напоре својих просветних радника, рецимо кроз награду за крај школске године, кад већ од ММФ, фискалних савета и осталих чувара позитивних биланса буџета не смемо ништа добити. Можда ће нови премијер учинити гест који свако чини на почетку мандата и дати оно што је претходни само обећавао.

Уз све ове "тешке" теме, треба задржати ведар дух уз ведро време и припремити се за заслужени распуст. У прилог томе су и сусрети синдикалаца који се уз дружење и неговање спортског духа труде да томе допринесу.

Најава министра просвете да Светска банка до краја лета припрема тзв. оптимизацију мреже школа, која ће бити на јавној расправи, тражи прикупљање нове енергије за ово важно питање у образовању.

Срећан крај школске године и угодан одмор, ма где били!

Одржане седнице Председништва и Републичког одбора

У Београду су 9. јуна одржане седнице Председништва и Републичког одбора Синдиката образовања Србије. Прво је одржана заједничка седница Председништва и Комисије за законе из области образовања, на којој су разматрани нацрти закона који су у последњих неколико месеци били што на јавној расправи, што тема разговора ресорног министарства са репрезентативним синдикатима. То су нацрти закона о основама система образовања и васпитања, о дуалном образовању, о просветној инспекцији, о високом образовању, о запосленима у јавним службама и други.

Поред тога, на седници Председништва су предложени чланови радних подгрупа за праћење технолошких вишкова, усвојен је предлог СОНК Војводине да се колективни уговори примењују за чланове синдиката, као и информација о предстојећим Спортским сусретима СОС.

Закони су били тема и два сата касније одржане седнице Републичког одбора. Седници је присуствовало 40 чланова РОС. Након усвајања записника, верификован је мандат новом члану Републичког одбора из Браничевског округа Маргити Петковић.

У периоду између две седнице Републичког одбора одржано је неколико састанака у ресорном министарству и Министарству за државну управу и локалну самоуправу о нацртима закона који се односе на запослене у образовању. Такође, одржане су и јавне расправе на Нацрт закона о високом образовању и ЗОСОВ, којима су присуствовали и наши представници. Јавној расправи о ЗОСОВ, која је одржана у Београду, присуствовали су председница Валентина Илић, правница Николина Маљковић и колега Јадран Николић.

У Нацрту закона о основама система образовања и васпитања су уважени бројни предлози репрезентативних синдиката, а детаљан извештај је поднела колегица Николина Маљковић. Колега Александар Ничић је посебно указао на проблем у члану 155. Нацрта у којем се регулише рад на одређено време до 60 дана, а због могућих злоупотреба. О примедбама и предлозима на овај нацрт говорио је и колега Јадран Николић, а о Нацрту закона о високом образовању др Дејан Мицковић и др Бане Миљановић. Председница Валентина Илић је

истакла да ресорно министарство није решило проблем са зарадама запослених са другим, трећим и четвртим степеном, као ни са тужбама због умањених исплата за време годишњих одмора. Заједничко мишљење чланова РОС је да Синдикат мора заузети оштрији став према Министарству у вези са материјалним положајем запослених и обећаних повећања зарада.

Републички одбор је, на предлог Председништва, одредио чланове радних подгрупа за праћење технолошких вишкова по школским управама. Изабрани су чланови који су и прошле године били ангажовани. Изузетак су ШУ Пожаревац, Ниш и Ужице, где су одређени Маргита Петковић, Јовица Манојловић и Ивана Милојевић.

СОНК Војводине је предложио да се убудуће код закључивања колективних уговора инсистирамо да ПКУ примењује само за

чланове синдиката. И раније је било оваквих предлога, међутим држава није прихватала. Потребне су измене Закона о раду и Устава, с обзиром на то да није дозвољена дискриминација запослених по овом основу.

Члановима Републичког одбора је дат извештај о синдикалним организацијама које уплаћују чланарину Синдикату образовања Србије по окрузима. Уочена је недисциплина, јер одређени број синдикалних организација уплаћује чланарину са својих рачуна, нередовно и паушално.

Ове године Спортски сусрети ће бити одржани у хотелу "Јуниор" у Брзећу. Понуда хотела "Јуниор" је била најповољнија и у финансијском смислу и у погледу квалитета смештаја и услова. Синдикат образовања Србије и ове године суфинансира сусрете, а очекујемо више од три стотине учесника.

МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ

ПОЗИВ

Позивамо вас да учествујете на **VI Спортским играма** у организацији Синдиката образовања Србије, које ће се одржати од четвртка 28. до недеље 1. октобра 2017. године на спортским теренима **Hotela „ЈУНИОР“ у Брзећу.**

Пријаве за учешће на играма, подносе се писмено до 1. јула 2017. године према Правилнику игра, на адресу Републичког одбора Синдиката образовања Србије, Дечанска 14/6, 11000 Београд, факсом на број 011/ 3233 – 229 или електронски, на e-mail obrazovanje@sindikat.rs или kamp64@gmail.com.

Котизација за сусрете износи **7.500,00** динара по учеснику без превоза. У котизацију је урачунат смештај учесника који почиње од четвртка са вечером и завршава се у недељу са доручком, затим осигурање, коктел добродошлице, коришћење терена, просторија и рекреатива, услуга судија, ангажовање дежурне лекарске службе, медаље, пехари и свечана вечера. Котизација се уплаћује у четири рате и то: **прву рату** у висини од **2.000,00** по учеснику уплатити **до 1. јула 2017.** године, **другу рату** у висини од **2.000,00** по учеснику, **до 1. августа 2017.** год., **трећу** у висини од **2.000,00** по учеснику, **до 1. септембра 2017.** год. а **четврту рату** у висини од **1.500,00** по учеснику **до 27. септембра 2017.** год. на рачун Синдиката образовања Србије, број: **330 – 4002025 – 92** са називом: **Котизација за VI Спортске игре.**

Пријаве екипа шаљу се за следеће спортове:

Мушкарци:	Жене:
* Одбојка (6)	* Одбојка (6)
* Баскет (3)	* Баскет (3)
* Мали фудбал (4 + 1)	
* Тенис (појединачно)	* Тенис (појединачно)
* Куглање (2)	* Куглање (2)
* Шах (4)	* Шах (4)
* Столи тенис (2)	* Столи тенис (2)
* Пикадо (3)	* Пикадо (3)
* Надвлачење конопа (6+2)	* Надвлачење конопа (6+2)
* Пливање – слободно (појединачно)	* Пливање – слободно (појединачно)

Правилник игра са пропозицијама биће достављен наредно. За све додатне информације можете последиати сајт Синдиката образовања Србије www.sind-edr.org.rs или се обратити на телефоне 011/3233-229 и 011/3238-764.

Мр. Валентина Илић

Одржане јавне расправе

Поводом сета нових закона из области образовања: Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о просветној инспекцији, као и Закона о дуалном образовању, одржане су широм Србије јавне расправе, а представници Синдиката образовања Србије активно су учествовали на њима. Објављујемо извештаје из Београда, Новог Сада и Ниша.

Београд

У главном граду јавна расправа одржана је 8. јуна, а присуствовали су представници Синдиката образовања Србије, министар Младен Шарчевић, као и његови сарадници.

Верзија Закона о основама система образовања и васпитања, која ја била на јавној расправи, измењена је након неколико састанака одражних са репрезентативним синдикатима, тако да су све оне одредбе које су синдикати предложили у циљу заштите права запослених у образовању усвојене. Посебно су усвојене одредбе код пријема у радни однос, односно да се он заснива првенствено преузимањем, а да се конкурс расписује само изузетно ако се преузимањем није могао засновати. Такође, из тежих повреда радних обавеза је брисана тачка: непотпуно, неблагоприятно и несправно вођење евиденције, јер је била предмет честих злоупотреба од стране директора и један од најчешћих основа за покретање дисциплинског поступка против запослених. У Закон су унете и одредбе које омогућавају да запослени, који су испуњавали услове у погледу степена и врсте образовања по прописима који су важили приликом пријема у радни однос, могу и даље да обављају образовно васпитни рад у школи и могу бити преузети у смислу закона.

На јавној расправи учесници су могли да кратко изложе своје примедбе на поједине одредбе Закона, а саопштено је да учесници који нису стигли да изложе своје примедбе, због ограничења времена трајања јавне расправе, да могу то да ураде путем електронске поште на обрасцу који се налази на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Закон о просветној инспекцији је, такође, био предмет јавне расправе, на којој су поједини учесници изложили своје примедбе. Синдикати су посебно скренули пажњу да се мора појачати одговорност просветних инспектора

који неоправдано одлажу обављање инспекцијског надзора.

На крају јавне расправе је изложен и Закон о дуалном образовању, који су оштро критиковали поједини учесници демонстративно истичући да ће наведени Закон довести до експлоатације деце и да се њиме купује јефтина радна снага, те да такав Закон треба да се повуче.

Нови Сад

У новосадској Основној школи "Светозар Марковић Тоza" 26. маја одржана је прва трибина у оквиру јавне расправе о нацртима дела сета закона који регулишу предуниверзитетско образовање.

Представници СОНК Војводине, односно СОС: Ђурђица Црвенко, Раде Ерцег, Катарина Поповић из ПУ "Радосно детињство" и председник Удружења наставника Западнoбачког округа за предмет ТИО Миљан Бугарин активно су учествовали у покушају преобликовања нацрта три поменута закона.

Упркос настојањима представника МПНТР, који су трибину замислили као промоцију властитог виђења законских решења, учесници су ставили акценат на конкретне предлоге и оправдане дискусије.

Када је реч о Нацрту ЗОСОВ, посебно је наглашена неопходност:

- буџетског финансирања предшколских установа,
- брисања категорије "продужне наставе",
- израде Правилника о норми, којим би се отклонила свака могућност повећања норми и, следствено томе, стварања нових технолошких вишкова,
- проширења састава НПС за једног члана - представника Друштва педагога техничке културе Србије (јер једино предмет у

основној школи у области ТЕХНИКЕ нема представника у НПС, иако је у групи обавезних предмета),

- усклађивања предлога са другим предлозима закона, који су, такође, у процедури, (помоћник директора нема места у Каталогу радних места), што ствара утисак да се ради о два различита предлагача за исти систем,

- неслагања са одузимањем дела ингеренција независних тела, Савета, враћање надлежности покрајинском секретаријату.

Општи утисак учесника у дискусијама је да нови закон још више централизује систем у односу на ову важећу, мало растерећенију верзију, "излажући министра надљудским напорима и превеликим одговорностима".

У оквиру Нацрта закона о просветној инспекцији присутнима је аргументовано указано на потребу корекције и допуне чланова који се односе на притужбе на рад службених лица, посебних случајева одговорности просветних инспектора, као и услова за директора, односно главног просветног инспектора, те замерку да ће Министарство преузимањем свих инспектора по локалним самоуправама угрозити другостепеност управног поступка. Ближи смо идеји да и оно мало "републичких инспектора" буде укинута у Министарству, јер је и онако сваки локални инспектор дужан да обавља поверене му послове од Министарства, чиме инспекције остају независне.

Дискусија о Нацрту закона о дуалном образовању изродила је ставове о потреби прецизирања продуктивног рада, повећању накнаде ученику за ту врсту рада до најмање половине минималне зараде, али и могућност да та одредница буде обавеза послодавца. Као став изражено је неслагање и са бројем часова обуке за

лиценцираног инструктора, а предложено је да се наставницима практичне наставе, који би остали без посла, ради запослења омогући стицање лиценци без обуке. Такође је предложено да закон буде прецизан у навођењу времена које ученик може провести код послодавца. Примењено је да и ново радно место "координатор учења кроз рад" није наведено у последњем предлогу Католага радних места, већ постојећи "организатор практичне наставе" са истим задужењима. Велика замерка је дата и на законско непрепознавање ученика који данас раде по индивидуалним образовним програмима, јер прописане мере здравствених услова диквалификују такве ученике.

Ниш

У амфитеатру Електронског факултета у Нишу 1. јуна одржана је јавна расправа о три нова закона.

Расправи су присуствовали представници Министарства просвете Милош Благојевић са сарадницима, а испред Градског одбора СОС Јовица Манојловић, Слађана Бараћ и Данијел Ђорђевић.

Основне примедбе и сугестије на ЗОСОВ су: да се "продужна настава" обавља у јуну; да буде израђен Правилник о норми; да се полагање за стручну лиценцу омогући и у другим градовима Србије; да буду уведене санкције за директоре који одбију да приме технолошке вишкове; да директори док су у мандату не држе наставу; да се прецизира термин "друштвено користан рад" за ученике; да наставници не сносе трошкове усавршавања; да се ускладе предлози у овом закону са другим предлозима закона који су у процедури; да буде дефинисан појам "обавезни изборни предмет"; да се наставници путници врате у место становања; да се свим ученицима омогући картица за превоз.

Примедбе на Нацрт закона о дуалном образовању: да се прецизира појам "продуктивни рад" и ко га утврђује; да се у школама које имају сопствену економију пракса обавља у њима, а не код других послодавца; - захтевано је формирање три групе од по 10, а не две од по 15 ученика, како је предлогом назначено; изражено је неслагање са бројем часова обуке; предложено је да се наставницима практичне наставе (који остану без посла) омогући стицање лиценци без обуке; указано је на непрепознавање ученика који раде по ИОП.

Екипа Р. С. П.

Став о Радној верзији закона

Коначни ставови репрезентативних синдиката образовања поводом Радне верзије закона о запосленима у јавним службама

У Министарству државне управе и локалне самоуправе одржана су у мају три састанка на којима су учествовали представници министарстава државне управе, финансија и просвете, као и репрезентативних синдиката предшколског, основног, средњег образовања и домова ученика. Повод - Радна верзија Закона о запосленима у јавним службама.

Синдикати су се сагласили да Радна верзија мора да претрпи одређене измене и допуне, али и предложили да се дефиниција запосленог преузме из важећег Закона о раду.

Одредбе које се односе на запослене у јавним службама, да су дужни да у складу са законом учествују у обезбеђивању минимума процеса рада, синдикати су предложили да се бришу. Предложено је и да новим законом буде прописано да се Колективним уговором могу утврдити већа права као и права која нису утврђена овим законом.

Код начина попуњавања радног места синдикати су се сагласили да се радно место код послодавца попуњава првенствено на основу споразума о преузимању, затим премештањем запосленог и спровођењем конкурса.

У Радној верзији закона је прописано да Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, а синдикати су заузели јединствен став да конкурсну комисију именује орган управљања.

Код Уговора са директором, синдикати су предложили да се директору чува мандат у складу са ЗОСОВ, највише један мандат. Синдикати су предложили да се бришу и одредбе које регулишу радни учинак. Министарство просвете ће о овим члановима заузети став и договорити се са синдикатима.

Код права на накнаду трошкова превоза синдикати су предложили да се код става 3, који гласи: "У случају промене места становања запосленог након заснивања радног односа послодавац није у обавези да накнади увећане трошкове превоза настале променом становања, осим ако наведена промена није последица премештаја запосленог на захтев послодавца због потребе посла или организације рада или ако послодавац прихвати накнаду увећаних трошкова" додају речи: "осим у случају склапања брака или болести ужег члана породице".

Тражено је и да се брише став "ако запослени нема трошкове настале због одласка и доласка на рад зато што због близине места становања месту рада не користи јавни или сопствени превоз, запослени не остварује право на накнаду трошкова превоза".

Код отпремнине због одласка у пензију тражено је да уместо две просечне плате, стоји најмање три просечне плате.

Даље, код отказа због тежих повреда обавеза из радног односа и повреде радне дисциплине, синдикати су тражили да се брише тачка 10, која гласи: "ако одбије да пређе на радно место на које је премештен или неоправдано одбија да обавља послове тог радног места у случајевима када није потребна сагласност запосленог".

У тачки 16 наведеног члана предложено је да се код отказа уговора у случају неоправданог изостанка са рада, уместо најмање два узастопна радна дана стоји три узастопна радна дана.

Најбитнија примедба свих синдиката везана је за одредбу члана 159: "Закони којима се уређује рад јавне службе ускладиће се са овим законом у року од шест месеци од ступања на снагу овог закона". Синдикати су изричито захтевали да се брише наведена одредба, јер произилази да није било сврхе борити се за све досадашње прописе из области образовања ако ће овај закон дерогирати одредбе досадашњих прописа и морати да се усклађује са овим законом.

Такође, затражено је брисање одредбе члана 162. став 1 Закона: "Одредбе колективног уговора који је на снази на дан ступања на снагу овог закона а које нису у супротности са овим законом остају на снази до закључивања колективног уговора, односно до истека важења колективног уговора". Каква је онда сврха досадашњих преговора и закључених КУ, уколико ће одредбе у супротности са Законом бити стављене ван снаге?

У Министарству државне и локалне самоуправе су нам скренули пажњу да је ово само радна верзија, није чак ни нацрт, те да ће све примедбе синдиката бити предочене Радној групи, која ће усаглашавати текст закона са одређеним примедбама.

Н. М.

РЦ СОС Браничева добио нову председницу

У Регионалном центру СОС за Браничевски округ 23. маја обављен је избор за председника Одбора Синдиката. Разлог за одржавање избора је, сходно члану 52 Статута СОС, одлазак досадашњег председника Радомира Шојановића у пензију.

На самом почетку рада Изборне седнице Радомир Шојановић је изабран за председавајућег. После усвајања Дневног реда прешло се на рад по тачкама.

По избору Верификационе комисије констатовано је да од 31 члана Одбора СОС за Браничевски округ Изборној седници присуствује 25 чланова тако да је Одбор могао да ради и пуноважно одлучује.

Кандидациона комисија је саопштила да се, на основу приспеле документације, за председника одбора кандидовало пет кандидата, као и да је Марија Тодоровић повукла кандидатуру. Комисија је утврдила да су поднета документа исправна и у складу са Статутом, па су за председника Одбора кандидовани: Сандра Степановић, Маргита Петковић, Радомир Савић и Милан Станковић.

После подношења извештаја Кандидационе комисије, кандидати за председника Одбора су се обратили присутним члановима одбора и изнели програм рада. После тога чланови Одбора су гласали. Гласање је било тајно, а како у првом кругу ниједан од кандидата није добио потребну већину обављен је и други круг гласања, после којег је највећи број гласова добила Маргита Петковић.

После подношења оставке старог председника присутнима се

обратила новоизабрана председница Одбора.

Као иницијатор оснивања РЦ СОС за Браничевски округ истичем да смо Центар основали са 23 синдикалне организације и да смо досад у рад укључили још шест.

Успешно смо решавали питање технолошких вишкова радника запослених у Образовању и поносни смо што ниједан радник није изгубио радно место као технолошки вишак. Регионални центар је редовно био присустан на семинарима, али их

је и организовао за своје чланове у сарадњи са Републичким одбором СОС. Чланови Регионалног центра били су учесници досад организованих Спортских сусрета СОС, а били смо и укупни победници истих. При Регионалном центру конституисана је и Секција жена.

Ово су само неки од резултата рада Регионалног центра за Браничевски округ, чиме смо оправдали његово постојање.

Р. ШОЈАНОВИЋ

Маргита Петковић

ради са 50 одсто радног времена, док другу половину као административни радник обавља у пожаревачкој Политехничкој школи.

Колегиница Петковић је завршила Вишу пословну школу, а у Пожаревац је дошла из Великог Градишта. Од укупно 31 године радног стажа у просвети је провела 21, колико је и члан Синдиката. Такође, члан је и Секције жена РЦ СОС за Браничевски округ од оснивања.

Како каже, залаже се за остваривање права свих запослених у образовању, за веће плате, боље услове рада, родну равноправност, заштиту запослених од злостављања на раду, праведно решење проблема технолошких вишкова, синдикално јединство и увећање броја чланова Синдиката.

Учествовала је у реализацији међународног ИПА пројекта прекограничне сарадње са Руминијом "Мостови културе и обичаја".

Р. С. П.

У Баричу смењена директорка школе

После више инцидената у ОШ "14. октобар" у Баричу, насталих због несугласица директорке Маријане Стојановић са једном учитељицом и родитељима, Школа од 4. јуна има ново руководство.

Решењем Министарства просвете, за вршиоца дужности директора постављен је наставник физичког Драган Ненадић, који ће на тој функцији бити до избора директора, а најдуже шест месеци.

Неправилности у раду директорке Стојановић утврдила је и градска просветна инспекција, која је 3. маја упутила Министарству просвете констатацију да су се стекли услови да она буде разрешена дужности. Међутим, Стојановићева није спровела мере које јој је наложила инспекција, што је довело до несугласица са члановима Савета родитеља, а родитељи првака и учитељица жалили су се и на нове инциденте. Како они тврде, у последње две недеље маја полиција је више пута долазила у Школу.

Синдикат образовања Србије је у више наврата до сада, јавност и надлежне обавештавао о непримерном раду (многих), сада већ и смењене директорке Маријане Стојановић, које је ескалирало у физички напад на запослене у школи, чланове нашег Синдиката! Сматрамо да такви "руководиоци" нису баш толико

неопходни у нашем просветном систему и да се мора повећати контрола рада истих.

Једна од наших предложених мера је и да се ограничи број мандата директора у образовној установи, како би се одржали неопходни услови за несметан и квалитетан рад наставног, и не само наставног, особља!

Р. С. П.

Прековремени рад и (не)увећана плата

Крај наставне године доноси додатне обавезе и ангажовања запосленима у установама образовања и васпитања, које се односе на полагање завршних и пријемних испита.

Овим путем указујемо на важећу правну регулативу којом су утврђена права запослених у ситуацијама када су ангажовани на пословима пријема и обраде докумената и података за пријемни испит, обављања завршног и пријемног испита, као и извршавање других послова, када је неопходно да се у одређеном року заврше.

Наиме, Законом о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 - одлука УС) и то одредбама члана 53, ставови 1 - 3 прописано је следеће: "На захтев послодавца, запослени је дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран. Прековремени рад не може да траје дуже од осам часова недељно. Запослени не може да ради дуже од 12 часова дневно укључујући и прековремени рад".

У погледу зараде за обављени рад и време проведено на раду, истим законом и то одредбама члана 108, став 1. тачка 3) прописано је следеће: "Запослени има право на увећану зараду у висини

утврђеној општим актом и уговором о раду и то: за прековремени рад - најмање 26% од основнице."

Такође, Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС" бр. 21/15) и то одредбама члана 11, ст. 1. тачке 2), 3) и 5) прописано је следеће: "На захтев послодавца, запослени је дужан да ради дуже од пуног радног времена, у складу са законом, и то у случају: пријема и обраде докумената и података за пријемни испит, обављања завршног и пријемног испита, извршавања других послова - када је неопходно да су одређеном року заврши посао".

Став 2. истог члана гласи: "Послодавац је дужан да запосленим, пре почетка обављања прековременог рада изда решење о разлозима и трајању прековременог рада и налог за исплату увећане плате у складу са законом." док је Чланом 22, став 1. тачка 3) ПКУ је прописано да: "Запослени има право на додаток на плату за прековремени рад - 26% од основнице".

Ово обавештење, као и остале активности Регионалног центра за Јабланички округ Синдиката образовања Србије, усмерене на подизање нивоа информисаности чланова о законом загарантованим правима и важећим процедурама за остварење истих, има за циљ да допринесе побољшању

положаја запосленог, како у свакодневним појединачним пословним односима са послодавцем, тако и свеукупног положаја просветних радника у социјалном дијалогу са послодавцима. Јер, поседовање праве информације о томе која су наша права и обавезе, а која су права и обавезе послодавца, омогућује нам да јасније сагледамо свој положај и, ако ништа друго, схватимо да нам избор да и сами утичемо на побољшање сопственог положаја свакако припада.

ДРАГАНА К. СТЕФАНОВИЋ

Нове активности Секције жена

Упросторијама ОШ "Светозар Марковић" у Лесковцу одржано је предавање из области здравствене заштите на тему "Превенција карцинома грлића материце". Ову активност организовао је Тим за промоцију бриге о здрављу Секције жена РЦ Лесковац СОС.

Председница Секције жена РЦ Лесковац СОС Бојана Савић отворила је скуп захваливши се др Јасмини Здравковић која је одржала предавање. Она је присутним представницама синдикалних организација са територије Јабланичког округа нагласила значај бриге о здрављу уопште али и најавила ову област као значајну у активностима које ће Секција имати и у будућем периоду. Предавање је било интерактивног карактера, а дискусија након опсежног излагања др Јасми-

не Здравковић помогла је у решавању многих дилема и подизања свести о важности бри-

ге о здрављу и спречавању последица занемаривања.

Б. С.

Шести Сусрети СОБ

У предивној природи и изузетно пријатној атмосфери, на 6. Спортским сусретима Синдиката образовања Београда, који су одржани 3. јуна на спортским теренима СРЦ "Пионерски град" у Кошутњаку учествовало је више од 150 учесника.

Временске прилике су биле добре, па су се колегинице и колеге такмичили по дисциплинама у којима су у фер и спортском надметању остварени следећи резултати:

Фудбал - мушкарци

1. место: Машинска школа "Радоје Дакић"
2. место: Грађевинска школа
3. место: ОШ "Кнез Сима Марковић" Барајево

Стони тенис - жене

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: Средња занатска школа
3. место: ОШ "Момчило Живојиновић" Младеновац

Стони тенис - мушкарци

1. место: МШ "Радоје Дакић"
2. место: Дом ученика средњих школа
3. место: Грађевинска школа

Баскет - жене

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: ОШ "Момчило Живојиновић"

Баскет - мушкарци

1. место: Средња занатска школа
2. место: Саобраћајно-техничка школа Земун
3. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"

Одбојка - жене

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: ОШ "Момчило Живојиновић"
3. место: Грађевинска школа

Одбојка - мушкарци

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: Саобраћајно-техничка школа Земун
3. место: МШ "Радоје Дакић"

Пикадо - жене

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: Грађевинска школа
3. место: Средња занатска школа

Пикадо - мушкарци

1. место: Грађевинска школа
2. место: Дом ученика "Јелица Миловановић"
3. место: Саобраћајно-техничка школа Земун

Шах

1. место: Графичка школа
2. место: Саобраћајно-техничка школа Земун
3. место: ОШ "Момчило Живојиновић"

Конопац - мушкарци

1. место: Саобраћајно-техничка школа Земун
2. место: Грађевинска школа
3. место: МШ "Радоје Дакић"

Конопац - жене

1. место: Грађевинска школа

Генерални пласман екипа

1. место: ОШ "Кнез Сима Марковић"
2. место: Грађевинска школа
3. место деле: МШ "Радоје Дакић" и Саобраћајно-техничка школа Земун

Уједно, користимо прилику да се захвалимо свим учесницима Спортских сусрета, као и нашим пријатељима - донаторима: СРЦ "Пионерски град", "Дринк Стор" Београд, "Креатива Унлимитед", "Травелино" Београд и Синдикат образовања Србије.

ЗОРАН ИВКОВИЋ

Против “менаџерског” приступа

Онацрту закона о високом образовању расправљао је Одбор за високо образовање Синдиката образовања Србије, а представници су активно учествовали у јавним расправама.

Основне примедбе чланова синдиката из високог образовања односе се на управљање државним факултетима и универзитетима, као и могуће последице предложених решења по запослене. Као и у другим нацртима закона у којима је предвиђен неограничен број мандата директора, тако је и у овом нацрту предложен неограничен број мандата декана, чему се успротивио велики број представника академске заједнице, а за то су навели веома оправдане и аргументоване разлоге. Преовлађујући је став да су два мандата сасвим довољна за успешан рад, а да више од тога води у могуће манипулације на факултетима. Исти став се односи и на ограничење броја мандата чланова Савета факултета.

Поред тога, у Нацрту је предложено увођење позиције менаџера, за сада на универзитете, али се страхује од могућности да се ова нова позиција уведе и на факултете, уз бојазан да ће то искључити наставнике из одлучивања о битним питањима укупног положаја запослених и функционисања високошколских установа. Томе доприноси резервисан став представника Министарства просвете према високом образовању, а и става државе да се на запослене у високом образовању не примењују повећања плата као у другим секторима, тако да већ два пута имају двоструко мање повећање плата од осталих делова образовног система. Осим тога, Министарство година-

ма не поштује одредбу о финансирању материјалних трошкова на факултетима, правдајући то ставом да имају сопствена средства (над којима Министарство нема контролу), тако да су многи факултети, који су без могућности да зараде сопствена средства, у веома неповољном положају.

У јавној расправи било је и примедби које се односе на услове напредовања у звањима, као и

потребу да се критеријуми усагласе са стандардима који су оствариви у нашој земљи.

Поред непотписаног Колективног уговора, запослени у високом образовању су с правом незадовољни систематским уршавањем положаја високог образовања и неизвесним условима финансирања у будућности, као и обезбеђивања критеријума за квалитетно високо образовање.

Б. В.

Изабрано руководство СОНК Републике Српске

Шеста Изборна Скупштина Синдиката образовања, науке и културе Републике Српске одржана је 29. маја у Бања Луци, а поред извештаја о раду и програмских активности за наредни период, изабрано је ново руководство. Овај синдикат ће и у наредном мандату водити досадашњи председник мр Драган Гњатић, који је то и до сада успешно радио.

У раду Скупштине су као гости у име Синдиката образовања Србије учествовале пред-

седница мр Валентина Илић и правна саветница Николина Маљковић.

У обраћањима гостију из региона, који су учествовали у раду Скупштине, могли су се уочити слични проблеми у функционисању социјалног дијалога и незадовољавајућег положаја просветних радника. Досадашња сарадња СОНК Републике Српске са синдикатима образовања из региона ће се и даље наставити разменом искустава и учешћем у заједничким активностима. Р. С. П.

“Васа” свеукупни победник

Шесте Спортске игре Синдикалних организација СОС са територије Јабланичког округа одржане су 20. и 21. маја на теренима СРЦ “Дубочица” у Лесковцу. После петогодишње доминације Економске школе прво место у укупном пласману освојила је ОШ “Васа Пелагић”.

На играма је учествовало 20 Синдикалних организација, а у улози такмичара и навијача овај спортски викенд пропратило је више од 500 наших колега.

Традиционална свечаност, која се организује пред крај наставне године и на којој ће се учесни-

цима Игара уручити признања, медаље и пехари биће одржана

16. јуна у ресторану “Парк” у Лесковцу.

РЦ ЛЕСКОВАЦ

Будућност синдиката - рад са младима

У белоруској престоници Минск је 22. и 23. маја одржана међународна радионица посвећена будућности синдиката, под називом: "Синдикат и млади - заједно у будућност" у организацији тамошњег Синдиката образовања и науке. Учествовали су представници 15 организација, чланица ETUCE из Азербејџана, Албаније, Бугарске, Кипра, Грузије, Јерменије, Казахстана, Киргистана, Литваније, Румуније, Русије, Србије, Словеније, Таџикистана и Украјине.

Током дводневног рада учесници су имали могућност да се упознају са члановима белоруског Синдиката образовања и науке, као и са члановима синдикалне организације студената, Саветом младих, Градском синдикалном организацијом Минска, представницима Министарства образовања, председником Конфедерације и проректором Белоруског државног универзитета. Посебно је импре-

сивна била посета државном универзитету и Средњој школи број 61 у Минску, током које су се учесници упознали са резултатима рада у обра-

зовању, а посебно раду синдикалних организација и организација младих, којима се придаје велики значај.

Млади учествују у многим активностима и помажу у раду синдикалних организација као активисти, а сви захтеви и идеје које имају озбиљно се разматрају и излази им се у сусрет. Ентузијазам младих и њихова припрема кроз квалитетно образовање за свет рада и разноврсне могућности кроз синдикални рад, оставили су утисак на учеснике радионице. И Сузан Флокен, европски директор ETUCE је истакла значај активног ангажовања младих у синдикалном раду, а председник белоруског синдиката Алесксандар Боика је истакао да су млади наша будућност и да ће без младих синдикални покрет увенути.

Озбиљност рада са младима показује и организовање летњег кампа за младе синдикалце и понуда за наставак сарадње у овој области. **Б. В.**

Подршка и солидарност са "Егитим Сен"

Турски синдикат образовања "Егитим Сен" наставља да се бори за поштовање људских и синдикалних права широм земље. Чврсто уверен у победу у тој борби био је генерални секретар Месут Фират на Генералној скупштини "Егитим Сена", одржаној у Анкари крајем маја уз учешће 515 делегата.

Он је истакао тежак период кроз који је прошао синдикат и нагласио да никад нису престали да се боре за демократију, једнакост и мир, без обзира што су сви који опонирају турским властима изложени репресивним мерама. Наставно особље се суочава са притисцима, претњама и застрашивањима, али су и даље против казних мера, као што су суспензије, отпуштања и одузимање пасоша. Делегата

ти су се на Скупштини zaloжили за укидање ванредног стања и враћање на посао отпуштених наставника, што значи и право на фер и независну жалбену процедуру.

Без обзира на све претње, радници неће одустати, поручио је и председник Конфедерације КЕСК, у оквиру које "Егитим Сен" има важну улогу. У том контексту, солидарност је од изузетне важности, а на Скупштини су је изразили представници синдиката образовања из Данске, Француске, Кипра, Грчке, Велике Британије, Холандије и Немачке, а у име ETUCE потпредседница Одил Кордилије је изразила снажну подршку Интернационале образовања и ETUCE, који активно подржавају борбу "Егитим Сена" за очување и поштовање људских и синдикалних права и слобода, квалитета образовања, женских права, академских слобода, као и владавине права и правде и људског достојанства. **Б. В.**

"Образовати за промене"

У Мадриду је, од 10. до 12. маја, одржан 12. Конгрес шпанског синдиката FECCOO у чијем раду су међу бројним гостима учествовали и представници СОС.

Пре почетка Конгреса одржан је међународни семинар "Стратегије синдиката на унапређењу квалитета образовања и радних услова просветних радника". То је била прилика да се учесници упознају са проблемима, ставовима и акцијама многих синдиката образовања са различитих континената, које нисмо у прилици да често сусрећемо у међународним активностима (САД, Јапан, Кувајт, Сенегал, Куба, Бразил, Мексико, Костарика, Колумбија, Мароко,...). Све уједињује заједнички синдикални став: борба за образовање, борба за синдикална права и активизам који махом карактерише синдикате средње и јужне Америке. Гости Конгреса су били у посети познатој гимназији у Мадриду и шпанском парламенту, где су се упознали са механизмима лобирања за синдикалне ставове у сарадњи са парламентарним партијама.

Конгрес са више од 250 делегата је протекао у веома занимљивој атмосфери, са повремено запаљивом реториком карактеристичном за овај синдикат, са јасним захтевима у погледу односа према образовању и заштити јавног образовања и унапређењу положаја запослених. За генералног секретара FECCOO поново је

изабран Франциско Гарсија Суарез, који је представио акциони план за опоравак укинutih права просветних радника и одбрану права на образовање свих грађана.

Током Конгреса је посебним програмом обележено 25 година рада Женског секретаријата синдиката FECCOO. **Б. В.**

Одговорност за одрживе развојне циљеве и учешће грађана

Од 23. до 29. априла је широм света обележена Недеља глобалне акције за образовање. Уз подршку UNESCO циљ међународне годишње кампање био је подизање свести о значају образовања за постизање одрживог развоја и посвећеност постизању глобалних образовних циљева до 2030. Овогодишња тема се односила на одговорност за постизање циљева одрживог развоја и учешће грађана са нагласком на промоцију њиховог учешћа у формулисању образовне политике и праћења процеса.

У оквиру својих активности, Интернационала образовања је позвала све чланице да се укључе у кампању коју би се подстакле владе на примену одрживих развојних циљева кроз инвестирање у бесплатну квалитетно образовање и наставнике.

Земље чланице УН су посвећене обезбеђивању бесплатног и праведног основног образовања, као и обезбеђивању услова да сва деца имају приступ квалитетном предшколском васпитању и образовању, али и доступно средње стручно и више образовање. Владе су, такође, изразиле спремност да се обезбеде повећано учешће у добро професионално оспособљавање наставника, њихову мотивацију и подршку сваке врсте за успешан рад.

Захтеви овогодишње кампање били су:

- Развијање, финансирање и примена кредибилних планова за примену одрживих развојних циљева
- Признавање кључне улоге јачања јавних система и државних капацитета у осигурању бесплатног, квалитетног и праведног образовања
- Осигуравање транспарентних механизма за учешће цивилног друштва у надгледању реализације процеса.

Поред кампање "Уједињени за квалитетно образовање", коју већ дуже време води Интернационала образовања и глобалних одговора на приватизацију и комерцијализацију образовања, ово је била прилика да се заједничком акцијом са другим актерима дође до снажније подршке пуној примени права на универзално, бесплатно јавно образовање за све. И у овој кампањи било је важно заједничко деловање синдиката, невладиних организација и институција и заједница ангажова-

ваних у образовању у циљу притиска на представнике власти, доносиоце одлука и друге важне чиниоце у осигуравању права на бесплатно и квалитетно образовање за све.

Кроз кључне одредбе одрживих развојних циљева у образовању до 2030. све земље су се обавезале да осигурају инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовишу могућности целоживотног учења за све. Ниједан образовни циљ се неће сматрати испуњеним док га не испуне сви.

Конкретно, све земље треба да:

- Обезбеде 12 година бесплатног, јавно финансираног основног и средњег образовања, од којих је најмање девет година обавезног образовања које води одговарајућим исходима учења
- Обезбеде најмање једну годину бесплатног и обавезног предшколског васпитања и образовања и да сва деца имају приступ предшколском образовању и васпитању
- Осигурају да образовање води ефикасном добијању основних компетенција као делова целоживотног образовања
- Осигурају релевантност учења и за свет рада и грађанина у глобалном свету
- Обезбеде праведнији приступ свим нивоима образовања и професионалне обуке за рањиву популацију укључујући особе са посебним потребама и домицилно становништво и осигурају родну равноправност у образовању до 2030.

- Осигурају да сви млади, од 15. до 24. године, имају одговарајућу читалачку и нумеричку писменост

- Обезбеде проширени и праведан приступ развоју професионалних вештина и вишем образовању

- Осигурају безбедно и инклузивно окружење за учење

- Обезбеде одговарајуће запошљавање, обуку и професионални развој наставника и њихов статус.

Све земље се подстичу да се придржавају међународних и регионалних одредби о издвајању најмање 4 - 6% бруто домаћег производа и/или најмање 15 - 20% укупних јавних расхода на образовање.

У реализацији овог циља мање развијеним земљама помоћи ће развијене земље тиме што ће за званичну помоћ развоју издвајати 0,7% свог бруто националног производа.

Тим поводом су широм света одржаване разноврсне манифестације у знаку подршке квалитетном образовању, са тежњом да се подрже наставници као кључни чиниоци у процесу образовања и раду са ученицима, да се тражи од влада значајнија подршка јавном образовању..... Наставници у нашој земљи су, такође, учествовали у манифестацијама, али не фокусираним на захтеве за боље образовање, већ у реакцијама на укупне догађаје у нашем друштву, где циљеве манифестација не формулишу они, већ други организатори окупљања.

Б. В.

Недеља глобалне акције

Синдикално перо

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ • Телефон: (011)32-33-229 • Тираж: 4000 • www.sind-obr.org.rs • Е-mail: obrazovanje@sindikats.rs • Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ • Штампана: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд • Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ • Уредник: САША ЛУКОВИЋ • Редакцијски колегијум:

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

Evropske metropole

ITALIJA,
ŠPANIJA,
FRANCUSKA,
HOLANDIJA,
PORTUGALIJA,
AUSTRIJA,
NEMAČKA,
ČEŠKA,
MAĐARSKA,
TURSKA,
GRČKA,
MAKEDONIJA...

Leto 2017.

PLAĆANJE U RATAMA

- * Administrativnom zabranom,
- * Čekovima,
- * Platnim karticama,
- * Bančni krediti

POSLOVNICE:

VELIKA PLANA

Momira Gajića 1
Tel: 026/415 0017, 415 0018, 415 0019
Tel/fax: 514-598, 514-776
e-mail: office@planatours.rs

VELIKA PLANA, S.Markovića 5

Tel/fax: 026/415-0035, 0034, Tel. 514-222,

BEOGRAD Knez Mihailova 21/II

Tel: 011/655 7010, 655 7011,
Tel/fax: 011/ 2621-080, 2622-036
e-mail: officebg@planatours.rs

BEOGRAD, Nušićeva 21

Tel: 011/ 655-8668, 655-7014
e-mail: officebg2@planatours.rs

NOVI BEOGRAD Đorđa Stanojevića 11 d lokal 9

Tel: 011/ 655 7012, Fax: 011/ 655 7013
e-mail: officenbg@planatours.rs

OVLAŠĆENA MESTA PRODAJE:

PLANA TOURS PANČEVO, Njegoševa 1a

Tel/fax: 013/335-987, e-mail: officepa@planatours.rs

PLANA TOURS KOSTOLAC,

Trg bratstva i jedinstva bb
Tel/fax: 012/402-033, e-mail: officeko@planatours.rs

PLANA TOURS

Licenca APR, OTP br. 506/2010 od 04.03.2010.

GRČKA

OLIMPSKA REGIJA / Paralia, Olympic Beach,
Leptokaria, Nei Pori

SOLUNSKA REGIJA / Stavros, Nea Vrasna,
Aprovalta, Vrasna Paralia

HALKIDIKI / Hanioti, Polihrono, Pefkohori

SKIATOS

RODOS

KRIT

KRF (Bus, Avion)

LEFKADA (Bus, Avion)

PARGA, (Bus, Avion)

SIVOTA

CENTRALNA GRČKA / Kamena Vourla

ITALIJA / Rimini, Lido di Jesolo, SICILIJA (Avion)

ŠPANIJA / KOSTA BRAVA, MAJORKA (Bus, Avion)

BUGARSKA / Nesebar, Sunčev Breg, Sveti Vlas,
Sveti Konstantin i Elena, Sunny
Day, Zlatni Pjasci, Riviera, Albena

TURSKA / Kuşadası, Marmaris, Antalija, Alanja,
Kemer, Belek

CRNA GORA / Hercegovska, Boko Kotorska,
Budvanska, Barska i Ulcinjska
Rivijera

HRVATSKA / Istra - Poreč, Rovinj, Umag, Vrsar,
Novigrad, Medulin,
Dalmacija- Brač- Bol,
Kvarner - Opatija, Mali Lošinj

www.planatours.rs